

УДК 611:378.14

**Свінцицька Н.Л., Шерстюк О.О., Рогуля В.О., Солдатов О.К., Солдатова І.М.
ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІГРОВОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ ВДНЗ
УКРАЇНИ «УКРАЇНЬСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»**

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава, Україна

Входження України в єдиний європейський освітній простір – найголовніше завдання системи вищої освіти в цілому, і кожного навчального закладу зокрема. Дуже актуальною проблемою є впровадження нових методик викладання морфологічних дисциплін у вищих навчальних медичних закладах нашої країни. Це вимагає від викладача вищого навчального медичного закладу творчого підходу та натхнення для подальшої активізації роботи студентів на практичних заняттях. Нові методики викладання мають спиратися на такі форми навчання, які найбільше задовольняють потребу студентів у самовдосконаленні, самодисципліні та самонавчанні.

Ключові слова: медична освіта, анатомія, морфологія.

Найсуттєвішим завданням вищої школи України є інтеграція освіти та науки в світовий освітній простір, формування фахівця, який відповідає вищим світовим вимогам, здатного вирішувати актуальні завдання розвитку суспільства [5]. В системі вищої освіти, що зорієнтована на передачу знань, покладається вся відповідальність на відтворюючу діяльність студента, якому належить суворе виконання певних функцій [1,3]. Розвиваюче навчання культивує творчий підхід до діяльності, формує практичні навички та вміння, сприяє оволодінню засобами та способами мислення, розвиває уваження, пам'ять, самодисципліну, формує емоційну культуру та культуру спілкування [2,4].

Тому на кафедрі анатомії людини ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» передбачаються такі складові елементи організації навчального процесу, що орієнтовані на студента, який шукає шляхи найкращого задоволення пізнавальних потреб, вирішення питання розвитку власної особистості.

Серед активних методів, які доцільно використовувати в нових методиках викладання морфологічних дисциплін, слід приділити особливу увагу ігровим методам. Тому для активації навчального процесу при вивченні предмета «анатомія людини» дієвим виявляється залучення студентів до участі в шоу «Анатомія з гумором», що має дуже позитивні відгуки з боку фахівців і студентів.

Шоу «Анатомія з гумором» складається з кількох турів, а саме: попереднього тестування, «Кота в мішку», диктанту, «Битви капітанів», туру на знання морфологічних епонімічних термінів «Імена в анатомії», туру з проблем сімейної медицини в творчості класиків, медицини братів наших молодших (за мотивами твору К.І. Чуковського «Доктор Айболіт») і заключного туру по підведенню підсумків. Дуже оживляють атмосферу в залі творчі номери художньої самодіяльності між інтелектуальними турами самого шоу. Наприклад, великою популярністю користуються номери КВК, гра на музичних інструментах, спортивні бальні танці, пісенні виступи.

Попереднє тестування всіх бажаючих

студентів відбувається заздалегідь за курсом всієї анатомії людини на основі ситуаційних задач з бази даних ліцензійного іспиту «Крок-1». Завдяки позитивним результатам тестування відбувається формування двох команд, що будуть змагатися за перемогу в шоу. Команди повинні мати свого капітана, назву та девіз команди.

Другий тур конкурсу – «Кіт в мішку» – складається з двох частин. В першій частині туру кожному учаснику команд пропонується відгадати препарат кісток всліпу, навпомацки. Наприклад, в непрозорих пакетах знаходяться препарати хребців, поясу верхньої кінцівки, кісток обличчя і т.д., а серед них зустрічаються дитячі іграшки, контури яких приблизно відповідають контурам названих препаратів кісток. Молодь дуже весело та активно зустрічає помилки учасників команд і ще довго з гумором обговорюють їх. В другій частині конкурсу двом учасникам з кожної команди пропонується назвати найбільшу кількість анатомічних утворень на препаратах кісток, наприклад, на скроневій та клиноподібній кістках, за дві хвилини.

Диктант вимагає від учасників шоу проявити свої здібності у правописі. Під час гри перевіряються знання студентів з анатомічної термінології, визначається загальний рівень розвитку, вносяться корективи в вимову терміна: правильність закінчення, наголос.

«Битва капітанів» вимагає інтелектуальних знань від капітанів команд, що змагаються за перемогу, з курсу анатомії людини та швидкої реакції. Капітанам команд пропонується відгадати анатомічні віршовані загадки. Наприклад,

Шість миндалин – стенки глотки,
Как контрольные посты,
Ставят вредностям отметки,
В пищу, что съедаешь ты.
Пара небных, пара трубных,
И одна язычная,
Плюс tonsilla pharyngea –
Вот кольцо отличное.
И название готово –
То кольцо, слышь, (Пірогова)

Тур на знання морфологічних епонімічних термінів – «Імена в анатомії» – є родзинкою шоу «Анатомія з гумором», тому що важко в даний

час знайти галузь медицини, де б у тім або іншому ступені не вживалися епоніми (епонім – ім'я що дає; особу, що дає чому-небудь своє ім'я). Для прикладу можна навести такі епонімічні словосполучення, як Гайморова пазуха, Стенонів проток, трикутник Пірогова і т.д. Поряд із класичними епонімами, що ввійшли у вживання в XVI-XI століттях, з'являються нові терміни, що відбивають як етапи розвитку нових галузей медичної науки, так і пріоритет того або іншого вченого, країни у відкритті нових фактів. В області морфології (анатомія, цитологія, гістологія, ембріологія й ін.) епоніми вживаються давно і постійно. Це пояснюється не тільки бажанням увічнити імена вчених, що уперше відкрили або описали те або інше явище, але й прагненням сучасних морфологів розвивати нові ідеї на основі фундаментальних знань про структуру і функцію органів і систем людського організму, удосконалити й поглибити існуючі уявлення про особливості розвитку й становлення морфологічних структур. Адже відповідно до думки М. Горького: «Не знаючи минулого, неможливо зрозуміти справжній зміст сьогодення і мети майбутнього». В анатомічних епонімах в оптимальній формі відбилися основні етапи розвитку науки про морфологію і розвиток органів людського тіла, боротьба думок і поглядів, становлення наукового світогляду людини і його місця у живій природі.

Наступний тур – проблеми сімейної медицини в творчості класиків – відбувається на основі циклу оповідань «Нотатки юного доктора» М.А. Булгакова. Запропонований цикл оповідань має дуже повчальний зміст і викликає у студентів виправданий практичний та клінічний інтерес.

Гумористичний тур – медицини братів наших

молодших (за мотивами твору К.І. Чуковського «Доктор Айболіт») – викликає у студентів гучний сміх, велику кількість гумористичних коментарів, дуже добре розряджає обстановку.

Заключення

Підведення підсумків цього дійства не залишає активних учасників без заслуженої винагороди, що відображається в певних бонусах на іспитах, грамотах переможцям. Але та повага, яку отримують учасники команд серед викладачів та друзів-студентів, ні з чим не зрівняється.

І як висновок, можна сказати, що застосування такої новаторської методики розвиває у студентів самостійний і творчий підхід до вивчення предмета, якнайбільше задовольняє потребу студентів у самовдосконаленні, самодисципліні та самонавчанні, навчає працювати в команді.

Література

1. Веремей С.А. Довіра до себе – як психологічний феномен існування людини / С.А. Веремей // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, 2006. – Т. 6. – Вип. 4 (16). – С. 167-168.
2. Лобач Н.В. Організація та проведення самостійної роботи студентів під керівництвом викладача / Н.В. Лобач // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – Полтава, 2006. – Т. 6. – Вип. 4 (16). – С. 171-172.
3. Мруга М.Р. Оцінка клінічної компетентності студентів медичних навчальних закладів за допомогою стандартизованих пацієнтів / М.Р. Мруга, І.Є. Булах // Медична освіта. – 2000. – №4. – С. 14-20.
4. Пίδαєв А.В. Болонський процес в Європі. Що це таке і нужен ли он в Україні? Возможна ли интеграция медицинского образования Украины в Европейское образовательное пространство? / А.В. Пίδαєв, В.Г. Передерий. – Одесса, 2004. – 192 с.
5. WFME Task Force on Defining International Standards in Basic Medical Education // Report of the Working Party, Copenhagen, 1999. – Medical Education. – 2000. – №34. – P. 665-675.

Реферат

ОПЫТ ВНЕДРЕНИЯ ИГРОВОГО МЕТОДА ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ НА КАФЕДРЕ АНАТОМИИ ЧЕЛОВЕКА ВГУЗ УКРАИНЫ «УКРАИНСКАЯ МЕДИЦИНСКАЯ СТОМАТОЛОГИЧЕСКАЯ АКАДЕМИЯ»

Свиницкая Н.Л., Шерстюк О.А., Рогуля В.А., Солдатов А.К., Солдатова И.М.

Ключевые слова: медицинское образование, анатомия, морфология.

Вхождение Украины в единое европейское образовательное пространство – самая главная задача системы высшего образования в целом и каждого учебного заведения в отдельности. Очень актуальной проблемой является внедрение новых методик преподавания морфологических дисциплин в высших учебных медицинских заведениях нашей страны. Это требует от преподавателя высшего учебного медицинского заведения творческого подхода и вдохновения для дальнейшей активизации работы студентов на практических занятиях. Новые методики преподавания должны опираться на такие формы обучения, которые наибольшим образом удовлетворяют потребность студентов в самосовершенствовании, самодисциплине, самообразовании.

Summary

EXPERIENCE IN USING PLAY AS METHOD OF STUDENT'S INSTRUCTION AT CHAIR OF HUMAN ANATOMY

Svintsitskaya N.L., Sherstiuk O.A., Rogulia V.A., Soldatov O.K., Soldatova I.M.

Key words: medical education, anatomy, morphology.

Joining of Ukraine to the united European Higher Education Area seems to be rather ambitious purpose for the national system of higher education as a whole and for each Ukrainian higher educational institution for particular. The implementation of new techniques in teaching morphological disciplines at higher medical schools of our country is considered to be an urgent problem. It requires a sort of creative thinking which will help teachers to brisk up the students' work. New training techniques should be based on those forms of training which meet the student's demands in self-improving, self-discipline, self-education.